



מתורתו של צדיק אביד ועקב

משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט לקט דרושים ומאמרים, בניאור פשט מצוות התורה וענייני עבודת הש"ת שגלגטו מכל ספריו הק'

פרשת וארא תשפ"ד

תמימי דרך ההלכים גימטריא אבות, דהאבות הם הנקראים תמימי דרך באמתות. וכתבו הראשונים ז"ל (ספר חסידים קס"ה), דכ"ד פעמים בתורה נכתבו אברהם יצחק ויעקב על הסדר, לומר לה דכל הכ"ד שעות של לילה ויום לא סרה מחשבתם מן המקום. נמצא, דבין בהליכתם ועבודתם ושכבם וקומם ומאכלם, בכל היה המקום ברוך הוא בין עיניהם. והוה שאמר אשרי תמימי דרך הם האבות, שלהם ראוי לקרא תמימי דרך באמתות. והעד לזה, דתמיד היו הם הלכים בתורת ה', דהתורה העידה עליהם דכל כ"ד שעות לא פנו מחשבתם מיראת ה', אם כן להם ראוי לקרא תמימי דרך, דאפלו בהליכתם ובעסקיהם אינם חושבים כי אם בקראת ה'.

האבות קיימו תורה שבכתב ותורה שבעל פה
ועוד אמר עליהם אשרי נצרי עדתיו. עדתיו הם שתי תורות, דהאבות עליהם השלום למדו וקלטו שתי תורות, כמו שכתוב (בראשית כו ה) וישמר משפחתי מצותי חקותי ותורתך, ודרשו רבותינו ז"ל (יומא כח:) דקים אברהם אבינו עליו השלום אפלו ערובי תבשילין. ולהם ראוי לקרא נצרי עדתיו שהם שתי תורות, מפני שבכל לבם בתכלית היו דורשים השם:

אף שלא פעלו האבות עזולה, לא הרהרו אחד היסורים

ועוד אמר עליהם אף לא פעלו עולה וכו'. דידוע דאברהם אבינו עליו השלום נפל לכבשן האש על קדוש שמו יתברך, ויצחק אבינו עליו השלום פשט צוארו על גבי המזבח לעשות רצונו יתברך, ויעקב אבינו עליו השלום כסה צרות באו עליו. וכלם לא הרהרו אחר מדותיו יתברך, רק היו שמחים ומקבלים גורותיו יתברך בסבר פנים יפות. והוה שאמר אף לא פעלו עולה, דהיגו שלא עשו שום מעשה שראוי לבוא עליהם אותם הגורות, אפלו הכי קבלו בסבר פנים יפות וברדכיו הלכו כקדם הגורה, ולא הרהרו אחר מדותיו יתברך.

וכנת דוד המלך עליו השלום בזה, לעורר לבות בני אדם ולהודיעם התדבקות השם כראוי כיצד תקיה, שיתלמדו מאבות העולם שלא היה לבם פונה מהשם בכל עת, דזהו יראת השם העקרית. ולאחר שאמר שלשה פסוקים הנזכרים על אבות העולם ועל ידאי השם שהם תמימי דרך כראוי, אז התחיל לבקש על עצמו שישגי יראת ה' כראוי, וישגי ידעת התורה כראוי:

(אלף בינה, תהלים קיט אות א)

התפלות, מאחר שאני שומרם, זכותם היא מסייעת לי והם יבקשו עלי רחמים שתקבל תפילתי ואשיג מה שאני מבקש:

(אלף בינה קיט אות ט)

ישכים ועדיב לבית הכנסת – והאבות יתפללו לכפרת עונותיו

בראשית ראשי תבות רפואת ברית יהיה שוחר אל תפלות. בא לרמוז דמעקרי תקון פגם הברית יהיה משכים ומעריב לבית הכנסת ערב ובקר וצנהרים, דהתפלות במקום קרבנות, כמו שנאמר (הושע יד ג) ונשלמה פרים שפתינו, ובהו יחשב לו כאלו כל יום ויום מקריב קרבנות. וגם כן תפלות אבות תקנום (ברכות כו:) וכיון דגל פעמים מבקש זכות אבות, זכות אבות מסייעת והאבות מבקשים עליו רחמים במה שפגם בברית, ונסתלה לו מחשבתו אשר עשה.

ועל זה יש לרמוז מה שאמר דוד המלך עליו השלום (תהלים נה יח-ט) 'ערב ובקר וצנהרים אשיחה ואהמה וישמע קלי, פדה בשלום נפשי וגו', הכונה היא 'ערב ובקר וצנהרים' היא תפלת ערבית וחסרית ומנחה, אתפלל ואהמה, דהיגו אהיה נאנח על מה שפגמתי, ומבטח אני שאב רחמן ישמע קולי ויקבל תפילתי ויסלח לי מה שפגמתי בברית. וזהו פדה בשלום נפשי הוא הברית הנקרא 'שלום', והכונה שפדה נפשי בשלמות בכל אברים אף 'שלום' שהוא הברית נתקן. ופרוש 'מקרב לי, מנגיד הגלחמים עמי הם המקטרגים עלי מסבת פגמו, עכשו האל ברחמי פדאני בשלום ונסתלקו המקטרגים מעלי. ומי גרם לי זה, כי ברבים היו עמדי, דהיגו אבות העולם שהם רבים וצעויים בתורה ובמצות, זכותם עמדי, שאני מתפלל בכל זמן תפלות שתקנו והם בקשו עלי רחמים ונתקבלו תפלותי לפני המקום. ובהו יבוא הרמוז על נכון, דרפואת הברית יהיה שוחר אל תפלות:

(גני המלך, תיקון הברית אות יז)

אבות העולם היו תמימים בכל מעשיהם

אשרי תמימי דרך ההלכים בתורת ה' (תהלים קיט א). אי נמי, אשרי תמימי דרך מדבר על האבות, דראשי תבות

זכות האבות עמדה לישראל במצרים
הוא אהרן ומשה אשר אמר ה' להם הוציאו את בני ישראל וגו'. הם המדברים אל פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל ממצרים הוא משה ואהרן (שמות ו כו-כז).

והנה ראיתי בפרשה זו שכתובים בה המכות, לפרש ברמז קצת על מה שכתוב בהגדה: רבי יהודה היה נוהג בהם סימנים, דצ"ף עד"ש באח"ב. דכל הרוצה יתמה, מה כונת רבי יהודה בריש מליון אלה, דבר הודיע ומפרסם. אלא ודאי לא לחנם עשה להם סימנים, דאפלו שיהתם צריכה תלמוד (ע"ז יט:) מכל שכן תורתם. וכבר רמזו בהם המקבלים, ואנן בענייתנו נרמז בהם כפי ה' הטובה עלינו:

רמז שנגאלו בזכות האבות

הנה דצ"ף עד"ש באח"ב גימטריא תק"א, והאבות היו ימי חיייהם תק"ב, לרמז דזכות האבות היא שעמדה לאבותינו ולנו שניצאו ממצרים, וכמו שאמר בזהר הקדוש (ח"ב לו:) דמצרים עשו קשרים בכחות הטמאה כדי שלא יצאו ישראל ממצרים, וכל הקשרים שלהם היו על שלשה, כמו שנאמר (להלן יז) ושלשים על כל, ובזכות אבות העולם התרו שלשה קשרים הללו, כל אחד התיר קשר אחד, והוה שאמר (שם ב כד) ויצר אלקים את בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב. וזה רמז רבי יהודה בסימנים הללו, דהסימנים עם הכולל גימטריא תק"ב, לרמז זכות האבות. ולפיכך חלק סימנים הללו לשלשה, לרמז שלשה האבות: (פיתוחי חותם, ענין עשר המכות)

כח האבות בתפילה, שנתקנה על ידם

מזקנים אתבונן כי פקודיך נצרתי (תהלים קיט ק). כאן בא לומר דיש לו הופעה אחרת מאבות העולם עליהם השלום. וסבת ההופעה היא, דמצינו תפלות אבות תקנום (ברכות כו:) והזהיר לשמר התפלות בעתם, בהקרה זכות אבות שתקנו אותם מסייעתו. והמצטער לידע פגמת התפלות על אמתתם כדי שתהיה תפלתו שלמה לפני אדון הכל, האבות מליצים עליו זכות ומבקשים עליו רחמים מלפני הקדוש ברוך הוא שיפתח לו שערי חמקה לדעת ולהבין פנימיות הדבר על אמתתו:

וזהו שאמר מזקנים, שהם אברהם יצחק ויעקב עליהם השלום, אתבונן, תבוא לי בינה לדעת סודות התורה. והטעם, כי פקודיך נצרתי, דהיגו, פקודיך שהם התפלות, שמרתי אותם שמירה מעלה. וכיון שהאבות הם שתקנו

חידה שבועית:

מה אומר רבינו כמה פעמים נכתבו 'אברהם יצחק ויעקב' - על הסדר, ומה בא לרמז בזה?

פתרונות יש לשלוח עד יום שלישי הקרוב, כמו כן נא לציין כתובת מדויקת וטלפון

למייל: p0774702681@gmail.com או לפקס 0774702681, יש לציין בראש הדף 'עבוד אביד ועקב'

שם הזוכה בסידור לשחדיית
מתיבתא בהוצאת עוז והדר:

פרשת האינו - יו"כ:
משפחת קריבוס מבית שמש.



התשובה צריכה להיות מותר ספרי מרן ה'אביד ועקב' זי"ע (או מתוך עלון זה) בין שולחי התשובות תיערך הגרלה על סידור השלם (ספרד) עם רקמה ייחודית בהוצאת 'עוז והדר'.